

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“
СЕЛО РАКЕВО, ОБЩИНА КРИВОДОЛ, ОБЛАСТ ВРАЦА, УЛ. „ ГЕОРГИ ДИМИТРОВ” № 21
e-mail: info-602086@edu.mon.bg, тел:0877161268

УТВЪРЖДАВАМ: .....
ИЛИАНА ГЕОРГИЕВА
ДИРЕКТОР НА ОУ „ ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ - С. РАКЕВО

Училищна програма
по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование
за учебната 2024/2025 година

Настоящата програма е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол №13 от 12.09.2024 г. и е утвърдена със Заповед № -РД-05-824/13.09.2024 г. на директора на училището.

СЪЩНОСТ И ЦЕЛИ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение. .

2. Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

3. Екологично образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

4. Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

5. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимосвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.

Целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са изграждане на автономна и активна личност, която:

- разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин;
- познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на глобализиращия се свят;
- зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;
- осъзнава и цени своята културна идентичност;
- взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;
- изразява обосновано и критично гражданската си позиция;
- взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си;
- носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;
- подбира адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и поддържа здравословен начин на живот за себе си и за

околните;

- познава и спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околна среда;
- познава механизмите на публичните институции и гражданското общество за
- прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и проявява готовност за участие в тях.

НАСОКИ

Учениците:

- Да познават институциите и ценностите на демокрацията;
- Да се формират личности с позиция и способност да защитават своите права чрез различни дейности;
- Да изразяват гражданската си позиция;
- Да вземат решения за своето развитие;
- Да носят отговорност за решенията си.

ЗАДАЧИ

- Изграждане на култура на поведение в ученическата общност и обществото като цяло;
- Пораждане на готовност за участие в общоучилищния живот;
- Изграждане на здравна и екологична култура;
- Свободен, самостоятелен и осъзнат избор на професионален път за развитие и реализация;
- Изграждане на национално самочувствие и отговорност;
- Пораждане на инициативност и подготовка за пълноценен живот;
- Противодействие на насилието, агресията и сектантството.

АКЦЕНТИ

- Здравно образование; Спазване на противоепидемични мерки. Превенция на коронавирусната инфекция.
- Превенция на зависимостите/наркомания, алкохол, тютюнопушене/;
- Сексуално образование;
- Екологично образование и възпитание;
- Патриотично възпитание;
- Превенция на насилието;
- Справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
- Защита при бедствия и аварии;

• Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;

• Безопасност на движението.

НАЧИНИ И ФОРМИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

В ОУ „Васил Левски“ – с. Ракево здравното,екологичното и интеркултурното образование се осъществява :

1.Чрез учебното съдържание по общообразователните учебни предмети;

2. В часа на класа;

3. В извънкласни и извънучилищни форми на работа;

4.Чрез проекти и мултимедийни презентации, разработени от учители и ученици;

5. Заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден;

6. Рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие по реда и при условиятана държавния образователен стандарт за приобщаващото образование;

7.Ученическото самоуправление.

ИНСТИТУЦИОНАЛНА ПОЛИТИКА НА ОУ „ ВАСИЛ ЛЕВСКИ” ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са насочени към изграждане и поддържане на демократична училищна организационна култура, която насърчава спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности.

Училищните политики включват:

1.Училищни ритуали, свързани

а) откриване и закриване на учебната година;

б) официално раздаване на свидетелства за основно образование и удостоверение за завършен начален етап;

в) награждаване на отличили се ученици и учители;

г) честване на Националния празник на Република България, Деня на славянската писменост и култура, Деня на народните будители, други официални празници и на празника на училището;

2.Възпитаване в трайни навици за отдаване на почит и израз на националното самосъзнание чрез:

а) изслушване на националния химн в тържествени за държавата и училището моменти;

б) поставяне на националния флаг на фасадата на училището;

в) отбелязване на годишнини на значими събития от българската история.

3.Етичен кодекс на училищната общност, който се разработва и приема от съвет и представители на Обществения съвет.

4.Училищни символи: знаме и лого на ОУ „ Васил Левски".

Училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование включват и подкрепа на инициативността и участието на учениците чрез подходящи за възрастта им демократични практики като:

1.Участие в различни форми на ученическо самоуправление и представителство, регламентирано в рамковите изисквания

-поддържане на училищния сайт с активното участие на учениците.

2.Организиране на училищни кампании в подкрепа на здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и др.

3.Организиране на училищни празници и събития.

4.Участие в клубове и неформални групи по интереси.

5.Реализиране на различни форми на посредничество при решаване на конфликти, превенция на агресията.

6.Въвеждане на практиката на ученици-наставници за превенция на конфликти, отпадане от училище и др.

7.Проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот.

ДЕЙНОСТИ И МЕРОПРИЯТИЯ

А) Възпитаване на дисциплинираност и гражданско поведение чрез:

1. Учебната, извънкласната и извънучилищната дейност.

Отг.:Класни ръководители

Срок: през учебната година

2. Спазване на правилника за дейността на училището.

Срок: през учебната година
Отг.: Директор, Заместник-директор и кл. ръководители

3. Спазване на правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

Срок: през учебната година
Отг.: Директор

4.Провеждане на часа на класа на базата на рамковия план за провеждане на часа на класа с участие и на учениците.

	КЛАС						
	I	II	III	IV	V	VI	VII
Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие	4	4	4	4	4	4	4
Толерантност и интеркултурен диалог	1	1	1	1	2	2	2
Безопасност и движение по пътищата	9	6	6	6	5	5	5
Защитата на населението при бедствия и аварии и	4	4	4	4	5	5	5

катастрофи; оказване на първа помощ							
Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти	1	1	1	1	2	2	2
Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита	1	1	1	1	2	2	2
Кариерно ориентиране				1			1
Превенция и противодействие на корупцията					1	1	1
Електронно управление и медийна грамотност				1	1	1	1
ОБЩО	20	17	17	19	22	22	23

Срок: през учебното време на всеки клас

Отг.: Класни ръководители

Б) Възпитаване на национално самочувствие и продължаване на националните традиции.

1.Честване на всички национални и училищни празници.

Срок: през учебната година
Отг.: Директор, Класни ръководители,
Ученически съвет

2.Запознаване и спазване на задължителните символи на Република България и българското училище (национално и училищно знаме, държавен химн, герб, език, конституция и др.)

Срок: през учебната година
Отг.: Класни ръководители

3.Изграждане на система за сътрудничество на родители, училищно настоятелство, културни институции, фирми, организации и др., имащи отношение към възпитанието на младите хора.

Срок: през учебната година
Отг.: Класни ръководители

В) Здравно образование и екологично възпитание на учениците

1. Провеждане на здравни беседи на учениците

Срок: през учебната година
Отг.: Класни ръководители,
Медицинско лице

2. Разглеждане на здравни теми в часа на класа - сексуална култура, наркомания, алкохолизъм, здравословен начин на живот и др.

Срок: през учебната година
Отг.: Класни ръководители

3. Мероприятия за озеленяване интериора на училището и училищните дворни площи.

Срок: месец април 2025 г.
Отг.: Класни ръководители

4. Мероприятия за почистване на училищните площи и района около училището

Срок: април 2025 г.
Отг.: Заместник-директор, Класни ръководители

5.Отбелязване на Деня на Земята.

Срок: април 2025 г.

Отг.: Класни ръководители

6.Отбелязване на международния ден за опазване на околната среда.

Срок: 06.06.2025 г.

Отг.: Класни ръководители

Г) Възпитаване в интеркултурна среда.

1. Провеждане на беседи, свързани със създаване на климат за сътрудничество на етническите и културните групи в класа в часа на класа.

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

2. Създаване на мултикултурни общности (състави, отбори ,екипи), за да се подобрят междугруповите отношения.

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители, учители

3. Организиране на изложби, посветени на обичаите и традициите на различните етноси.

Срок: май/юни 2025 г.

Отг.: учителите в ЦОУД

4. За повишаване на нивото на общообразователната подготовка на учениците се организира допълнително обучение по български език и математика чрез включването им в различни групи и проекти.

Срок: септември/ноември 2024

Отг.: учители; учители по БЕЛ и математика; екипи на проектите .

Д) Развиване на физическата дееспособност на учениците

1.Изготвяне на ученически спортен календар на училището.

Срок: 10.2024 г.
Отг.: Учители по ФВС

2.Провеждане на спортни празници и турнири.

Срок: през учебната година
Отг.: Учители по ФВС, кл. ръководители

РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

1.Рамковите изисквания за резултатите от обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование са насочени към надграждане и разширяване на изискванията за резултатите от обучението, определени в държавния образователен стандарт за предучилищното образование, за общообразователната подготовка и за профилираната подготовка.

2.Рамковите изисквания за резултатите от обучението по всеки един от елементите на интердисциплинарния комплекс са определени, както следва:

- по гражданско образование – в приложение № 1;
- по здравно образование – в приложение № 2;
- по екологично образование – в приложение № 3;
- по интеркултурно образование – в приложение № 4 от Наредба №13.

3. Рамковите изисквания за резултатите от обучението са ориентир за разработване на програмни системи, както и на учебни програми за придобиване на разширена и/или на допълнителна подготовка, както и в часа на класа, в рамките на целодневната организация или в дейностите в центровете за подкрепа за личностно развитие, съобразно проучените интереси и потребности на учениците и преценката на учителя.

4. Учителите по своя преценка използват, комбинират и адаптират рамковите изисквания за резултатите от обучението съобразно проучените интереси и потребности на учениците.

КООРДИНАЦИЯ

За координиране при прилагането на училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в ОУ „ Васил Левски" отговарят следните работни екипи:

1. Комисия по организиране и провеждане на училищни празници и ритуали
2. Координационен съвет за противодействие на училищния тормоз
3. Координационен екип за личностна подкрепа
4. Комисия по БДП
5. Комисия Защита при бедствия, аварии и катастрофи

КОНТРОЛ

1. Контролът по провеждането на възпитателната работа се осъществява от директора на училището и заместник-директор по учебната дейност.
2. На контрол подлежи цялостната възпитателна дейност, съгласно настоящата програма и плана за контролната дейност на директора и заместник-директор по учебната дейност.
3. Резултатите от изпълнението на програмата се отчитат на заседание на педагогическия съвет.

IX. ПРИМЕРНИ ТЕМИ ЗА ЧАСА НА КЛАСА ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБАЗОВАНИЕ ЗА ОТДЕЛНИТЕ ЕТАПИ

ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ	*ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ*
Здравето като ценност и качество на живота	Медиите и глобалната мрежа в обществения живот
Изкуството да сме здрави	Самовъзпитание на волята "Изгради се сам"
Режим на хранене	Задачите и отговорността на семейството, училището и обществеността за формиране на култура на поведението на младото поколение
Здравословна храна	Опознайте себе си
И кафето, и чаят могат да бъдат вредни	Съветвайте се с добри приятели
Хранителни разстройства - анорексия, булимия, преяждане	Опасностите, които ни дебнат днес
Храната- приятел или враг	Правете това, което позволяват възможностите ви
Наркотиците-илюзия, страдание, престъпност	Не бъдете егоисти
Промени в моето тяло	Научете се да се владеете
Интимност и интимни отношения	Правете това, което позволяват възможностите ви
Болести, предавани по полов път	Етническа, религиозна и езикова принадлежност
ХИВ и СПИН-какво да правя?	Пристрастяване към хазартни игри, интернет
Методи на контрацепция	Не на агресията и насилието
Не на тютюнопушенето	Бедствия, аварии инциденти
Вредата от алкохола	Не бъдете егоисти
Психично здраве	Научете се да се владеете
Личната хигиена	Свободното време и хоби
Пубертет – как да подготвим децата?	Борете се против скуката, мързела, безделието
Физиологични промени	Стремете се да прощавате
Хигиена на половата система Психично здраве	Обличайте се с вкус
Хомосексуализъм и сексуално поведение	Методи на сектите и травми нанесени от тях
Спортувайте преди всичко за здраве	Как да разпознаем сектата
ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ	*ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ*

Човешкото всекидневие - източници на замърсяване	Културни идентичности
Видове отпадъци-битови, производствени, строителни и др.	Културна осъзнатост
Видове замърсявания на околната среда - последици	Толерантност
Правила за съхранение и работа с опасни вещества и смеси	Културни различия
Водата - природен ресурс	Интеркултурни отношения
Водата –основен фактор за живот	Конфликти в мултикултурна среда
Биологично разнообразие - намаляване и изчезване на определени видове	Да приемем различния до нас, защото и ние сме различни от него
Биологично разнообразие - бракониерство	Аз и другите
Категории защитени територии	Светът на младите
Общество и околна среда	Проблеми с приятелите
Енергия и климат	Общуване с връстниците
Енергоспестяващи източници	Моята личност и моят свят
Екологични проблеми – природни бедствия	Сътрудничество между различните култури
Разделно събиране на отпадъци .Рециклиране	

I. Гражданско образование

1. Символи и ритуали в РБ (химн, герб, знаме на РБ)
2. Националните празници на България
3. Институциите в РБ
4. Символи на ЕС (знаме на ЕС, конституция на ЕС)
5. България част от ЕС
6. Що е гражданско общество?
7. Гражданските права
8. Права и задължения на детето
9. Демокрацията в нашето общество
10. Моят клас е моето семейство

II. Здравно образование

1. Психичното ни здраве по време на COVID-19 (коронавирус). Лична хигиена, облекло, външен вид.
2. Хранене. „За" и „против" диетите.
3. Наднормено тегло и затлъстяване.
4. Физическо развитие и дееспособност.
5. Психично здраве и личностно развитие.
6. Сексуално здраве.
7. Младите хора и зависимостите.
8. Първа помощ в екстремни ситуации.
9. Вредата от телевизора и компютъра.
10. Епидемии и предпазни мерки.

III. Екологично образование

1. Екология и здраве. 2. Екологичните кризи.
3. Да съхраним природата.
4. С велосипед към бъдещето.
5. „Зелените идеи" на учениците са грижа за природата.
6. Да бъде чисто нашето училище.
7. Шумът около нас.
8. Нашето населено място преди и сега.

9. Екологична култура – събиране на отпадъците.
10. Денят на Земята.

IV. Интеркултурно образование

1. Отношенията в обществото.
2. Междуличностни отношения.
3. Етническа толерантност.
4. Религия, религиозни и етнически конфликти.
5. Какви качества трябва да притежава достойният човек?
6. Агресията в училище и извън него.
7. Умения за работа в екип.
8. Отношението към парите и материалните ценности.
9. Ценностите, които осмислят човешкия живот.
10. Благотворителност